

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาชุมชนทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

Improving Ecotourism: Case Study of Tung-peang Community Chaman Sub-district, Makarm District, Chanthaburi Province

วรวลัญช์ สัจจาภิรัตน์¹ และ กฤษ จรินทร์²

¹ นักศึกษา ปริญญาโท มหาวิทยาลัยบูรพา

² วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การศึกษากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนทุ่งเพล จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น องค์กรประกอบทางการตลาด และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งเพล ให้ได้รับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนทุ่งเพลมีรายได้จากการท่องเที่ยว และส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงให้หน่วยงานทางภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพลและทำการพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนต่อไป การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบเชิงคุณภาพเป็นหลักด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลจะเป็นหน่วยงานของภาครัฐ จำนวน 3 คน หน่วยงานของภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ จำนวน 4 คน ประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 6 คน และนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 7 คน และการวิจัยในครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ร่วมกับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อให้การวิจัยมีผลลัพธ์ที่มีความน่าเชื่อถือและความถูกต้องมากขึ้น ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ Conjoint Analysis และ Multidimensional Scaling ในการวิเคราะห์ผลข้อมูล กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล

ผลจากการศึกษาพบว่า ชุมชนทุ่งเพลนั้นต้องพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ด้านการตลาดการประชาสัมพันธ์ ด้านการสรรหาบุคลากร และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานทางภาครัฐ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ชุมชนทุ่งเพลได้รับการพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำไปดำเนินการและพัฒนาให้เป็นประโยชน์กับชุมชนต่อไป

คำสำคัญ: ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว, การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น, องค์กรประกอบทางการตลาด

Abstract

This is a study of improvement on the ecotourism of Tung-peang community, Chantaburi. The study aims to look into the potential of tourism, the involvement of the local community, market segments, and ways to improve the tourism of the Tung-peang community in order to help further improve the resources, promote the local community to receive an income from tourism, and to raise the tourism market so that more tourists visit the community. This will also result in the involvement of state agencies or related institutes to foresee the importance of the tourism in the community and keep the ecotourism alive.

This research is conducted as qualitative research mainly using the collection of qualitative information by conducting in-depth interviews. Select respondents will use the purposive sampling method. The target respondents will be 3 state agency personnel, 4 private institute personnel or entrepreneurs, 6 local residents and 7 local tourists. This research also involves the use of quantitative research information by using questionnaires. The data collected will ensure the solid findings of the research are reliable and accurate. There will be the use of a social sciences program, and the use of Conjoint Analysis and Multidimensional Scaling to analyze the data of tourist respondents that visited the Tung-peang community.

From the research results, the Tung-peang community needs to improve on amenities, basic infrastructure, tourist activities, and involvement of the local community, marketing public relations, personnel recruitment, and support from state agencies. The results from this case study will become a guideline for the Tung-peang community to become an ecotourism community with the right institute and will be useful information to further improve the community in the future.

Keywords: Tourism Resources Capability, Local Community Involvement, Market Segments

1. บทนำ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2550) การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศมากที่สุด ยิ่งวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่มีมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทมากขึ้นเท่านั้น และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการลงทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก รวมถึงการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในการสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้กับประชาชนให้มีความมั่งคั่งมีรายได้เป็นผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และช่วยกระจายรายได้สู่ภูมิภาคท้องถิ่นต่าง ๆ อันเป็นการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจให้กับสังคมและประเทศ

สมชัย เบญจฉาย (2549) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นแนวคิดที่จะทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวช่วยส่งเสริมการศึกษาธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสร้างรายได้ และยังเป็นการสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ก็จะช่วยลดความจำเป็นในการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อดำรงชีพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การ

พัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินควบคู่กันไปได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน

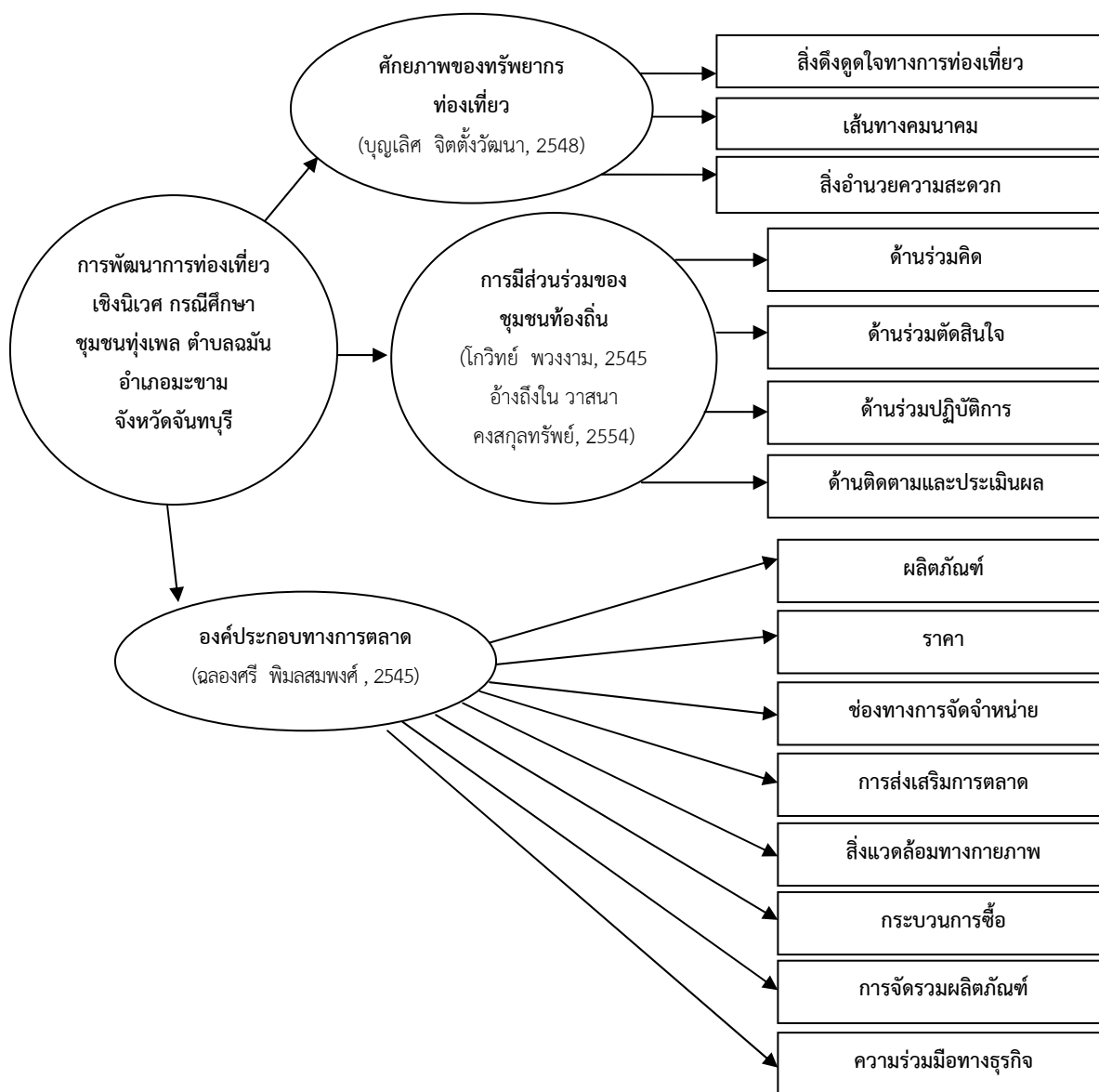
สำนักงานเทศบาลตำบลฉนวน (2551) การที่ได้เลือกพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนทุ่งเพลนั้น ได้มีการศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนทุ่งเพล และทรัพยากรทางธรรมชาติ ชุมชนทุ่งเพลมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้โดยทันที จากการที่คนในชุมชนมีอาชีพเกษตรกรรม และมีรายได้จากการทำสวนผลไม้ ประมาณ 2-3 เดือน คือ เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม จากการทำงานทั้งปีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพราะมีการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ทำให้ผลไม้มียาราคาตกต่ำ รายได้ของคนในชุมชนจึงน้อยกว่ารายจ่าย ทำให้คนในชุมชนต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนนำมาเพื่อแก้ไขปัญหาวิถีชีวิตให้กับคนในชุมชนทุ่งเพล และจากความพร้อมของทรัพยากรในพื้นที่ชุมชนทุ่งเพล มีโอกาสในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชน เนื่องจากพื้นที่ภายในชุมชนทุ่งเพลนั้นมีศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ ทั้งป่า-เขา พืชพรรณไม้ และสัตว์ป่านานาชนิด รวมทั้งทรัพยากรและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิเช่น ผาหินกูป ที่มีความมหัศจรรย์บนยอดเขาที่สร้างขึ้นเองโดยธรรมชาติ น้ำตกอ่างเบง ที่มีความสวยงาม ถึง 7 ชั้น ที่สวยงามไม่แพ้ที่ใด ๆ ในภาคตะวันออก หรือจะศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ด้วยการชมสวนผลไม้ตามฤดูกาลของชาวบ้าน และเรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ พร้อมทั้งได้เลือกชิมผลไม้รสโอชานานาชนิด เป็นต้น

จากการที่ได้กล่าวข้างต้นเกี่ยวกับการที่ได้เลือกชุมชนทุ่งเพลแล้วนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าชุมชนทุ่งเพลมีความพร้อมทั้งทางบุคคลและความพร้อมทางศักยภาพในพื้นที่ เพียงแต่ชุมชนทุ่งเพลยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาหรือได้รับการสนับสนุนในเรื่องการท่องเที่ยวจากหน่วยงานทางภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง จึงทำให้ชุมชนทุ่งเพลยังไม่เป็นที่รู้จักและยังไม่ได้ได้รับการพัฒนา ทั้งที่ชุมชนทุ่งเพลมีศักยภาพในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนทุ่งเพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง จักได้นำไปดำเนินการและพัฒนาให้เป็นประโยชน์กับชุมชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนทุ่งเพล
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางการตลาดการของชุมชนชุมชนทุ่งเพล
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนทุ่งเพล

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1: แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ไพฑูรย์ พงสะบุตร (2540) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องควบคู่ไปกับนโยบายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้เป็นแนวทางที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นำไปพิจารณาดำเนินการด้วยเช่นกัน โดยแบ่งกลยุทธ์ออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. กลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

1.1 การสงวนรักษา ฟื้นฟู ควบคุมดูแลทรัพยากรในระบบนิเวศให้คงสภาพไว้ เพื่อสามารถนำมาเป็น

ทรัพยากรการท่องเที่ยวได้นานที่สุดหรือตลอดไป

1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย โดยป้องกันและลดสาเหตุที่อาจทำให้เกิดปัญหามลพิษ

1.3 เจ้าของพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว สถาบันต่าง ๆ ในสังคมองค์กรประชาชน และประชาชนในท้องถิ่น ต้องร่วมมือกันในการอนุรักษ์ รักษาสภาพ ไม่ทำลายหรือสร้างความเสียหายแก่ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2. กลยุทธ์ด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว มีวิธีการที่สำคัญ คือ

2.1 มีความเข้มงวดในการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยวนั้น จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และมีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เส้นทางคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางศึกษาธรรมชาติ การบริการที่พัก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม

3. กลยุทธ์ด้านการศึกษาและสื่อความหมายธรรมชาติ ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

3.1 เป็นสื่อกลางทางการศึกษาและการเรียนรู้ด้านระบบนิเวศของนักท่องเที่ยว เพื่อที่จะสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.2 มีการให้ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว การศึกษาระหว่างการท่องเที่ยว รวมทั้งการให้การศึกษาเพิ่มเติมในภายหลังด้วย

3.3 ให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง และได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การสื่อความหมายธรรมชาติ การฝึกอบรม การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ทัศนศึกษา การเล่นเกม บทบาทสมมติ การอภิปราย

4. กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

4.1 ให้ความสำคัญแก่ประชาชนในท้องถิ่น ในด้านที่จะมีบทบาทในการกำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

4.2 ส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาตนเองเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชน และระหว่างชุมชนกับเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ร่วมพัฒนาจุดขายต่าง ๆ ได้แก่ ที่พักอาศัย ภัตตาคาร การนำเสนอลูกค้าด้านวัฒนธรรม ศิลปะและประเพณีต่าง ๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว

5. กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

5.1 จัดให้เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับของพื้นที่ กับปริมาณนักท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นทรัพยากรที่มีความอ่อนไหว อาจได้รับผลกระทบได้ง่าย หากมีนักท่องเที่ยวมากเกินไป

5.2 มุ่งส่งเสริมให้พัฒนาเป็นตลาดที่มีคุณภาพ ไม่ใช่พยายามเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว

5.3 ให้มีการจัดบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6. กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการลงทุน มีวิธีการที่สำคัญ คือ

6.1 รัฐบาลกลางและหน่วยงานของรัฐจะต้องมีส่วนร่วมสนับสนุนอย่างแข็งขัน ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นมากขึ้น

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว

4.2.1 ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว

พรสวรรค์ มโนพัฒนา (2553, หน้า 58) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม และ วัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้

นิตา ชัชกุล (2550, หน้า 260) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีคุณค่ามนุษย์สร้างขึ้น ที่หมายถึง ชีวิตและวัฒนธรรมของผู้คนในชุมชนนั้น ๆ รวมถึงวัฒนธรรม เทศกาล งานประเพณี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งดึงดูดใจ หรือเป็น “จุดขาย” ของการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนครั้งแล้วครั้งเล่า

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 46) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว อันเป็นพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยว โดยมีสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทุกประเภทเข้ามาเยี่ยมชม

4.2.2 องค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 50-57) ได้กล่าวไว้ว่าทรัพยากรท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (Attraction) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมเยือนในสถานที่นั้น ๆ
2. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึง (Accessibility) เป็นปัจจัยที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือโครงข่ายขนส่งที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง แต่ถ้าขาดเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแล้ว แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวจะมีความสวยงามมากเท่าไรหรือมีคุณค่าสูงเพียงไร ก็ตามย่อมจะไร้ความหมายอย่างสิ้นเชิง
3. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) เป็นปัจจัยที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการนักท่องเที่ยวให้ได้รับความสะดวกสบายและความประทับใจ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากท่องเที่ยววนวันขึ้น

Burkart and Medlink (1981, pp. 45-46) ที่ได้กล่าวว่า ถึงองค์ประกอบทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจว่าต้องประกอบไปด้วย

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)
2. ความสะดวกสบายในการเดินทางเข้าถึง (Accessibility)
3. สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน (Amenity) เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม (2545 อ้างถึงใน วาสนา คงสกุลทรัพย์, 2554) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวชนบทยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ

เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวชนบทจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวชนบทสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วม แล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดีหรือได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินงานอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความสำเร็จยากลำบาก

4.4 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการตลาด

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2545, หน้า 59-60) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางการตลาดไว้ว่าเป็นองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างที่ผู้ประกอบการใช้เพื่อเป็นเครื่องมือ หรือกลยุทธ์ทางการตลาดที่สามารถควบคุมหรือพัฒนาได้ (4Ps) และปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้ยากหรือควบคุมไม่ได้ (นอกเหนือจาก 4Ps) เพื่อให้ธุรกิจการท่องเที่ยวยุคใหม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สินค้าและบริการทุกอย่างที่ผู้ประกอบการเสนอขาย
2. ราคา (Price) ราคาของสินค้าและบริการและการกำหนดราคา
3. ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง ช่องทางจำหน่ายสินค้าและบริการให้ไปถึงลูกค้าโดยรวดเร็วและสะดวกที่สุด
4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง วิธีการที่จะกระตุ้นให้ลูกค้าต้องการซื้อสินค้าและบริการเร็วขึ้นหรือซื้อมากขึ้น
5. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) หมายถึง บรรยากาศขณะซื้อสินค้าและบริการ และขณะที่ลูกค้าบริโภคสินค้า ที่สามารถสร้างความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจได้ทันที
6. กระบวนการซื้อ (Purchasing) หมายถึง การศึกษาข้อมูลทางการตลาดเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการซื้อของนักท่องเที่ยวและการเลือกสรรผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว
7. การจัดรวมผลิตภัณฑ์ (Packaging) หมายถึง การจัดรวมสินค้าและบริการท่องเที่ยวหลาย ๆ อย่างที่เหมาะสมเข้าด้วยกัน เพื่อตอบสนองกลุ่มตลาดเป้าหมายของธุรกิจ
8. การร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership) หมายถึง การประสานร่วมมือกันทางธุรกิจระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ในธุรกิจท่องเที่ยวในการร่วมมือกันเสนอขายสินค้าและบริการ ที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและได้รับความพึงพอใจสูงสุด โดยรักษาคุณภาพมาตรฐานการบริการและระดับราคาที่เหมาะสม

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขต: กรณีศึกษาชุมชนทุ่งพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับหน่วยงานของภาครัฐ หน่วยงานของภาคเอกชน (ผู้ประกอบการ) ประชาชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทย

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ คือ หน่วยงานทางภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของภาคเอกชน (ผู้ประกอบการ) ประชาชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วยงานทางภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวน 3 คน
ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนทุ่งพล	จำนวน 4 คน
ประชาชนในท้องถิ่น	จำนวน 6 คน
นักท่องเที่ยวชาวไทย	จำนวน 7 คน

1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล

5.2 การเลือกพื้นที่ศึกษา

การเลือกพื้นที่ศึกษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากต่อการได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรงและเพียงพอสำหรับการอธิบายปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษา ดังนั้น การเลือกพื้นที่ศึกษาจะต้องกระทำอย่างรอบคอบโดยอาศัยการเลือกเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) ซึ่งมีหลักสำคัญ คือ เป็นพื้นที่ที่สอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ปัญหาวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดลักษณะของพื้นที่ศึกษาไว้ดังนี้ คือ ชุมชนทุ่งพล ตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งตำบลฉนวน ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน คือ บ้านพญา บ้านฉนวน บ้านฉนวน บ้านคลอง บ้านตลิ่ง บ้านคลองปรือ บ้านตะบกเตี้ย บ้านทุ่งพล บ้านสระโอง ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาใน 4 หมู่บ้าน คือ บ้านคลองปรือ บ้านตะบกเตี้ย บ้านทุ่งพล และบ้านสระโอง ที่ได้เลือกพื้นที่ศึกษาจำนวน 4 หมู่บ้านนี้ เพราะว่าเป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนมากที่สุด และมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่น่าสนใจ พร้อมทั้งมีการรวมกลุ่มของชุมชนในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวอีกด้วย

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

วิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Methodology) ซึ่งเป็นแนวทางการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) (นภาพรณ์ หะวานนท์ และ คณະ, 2543) อธิบายว่า ทฤษฎีฐานราก คือ ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมโดยทฤษฎีจะถูกสร้าง (Construct) และได้รับการตรวจสอบ (Verify) โดยการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างเป็นระบบ การสร้างทฤษฎีฐานรากอาศัยกระบวนการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ เช่น การสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การจัดกลุ่มสนทนา โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะต้องเป็น

ข้อมูลที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคม ในเรื่องที่ศึกษาอย่างรอบด้าน การบันทึกข้อมูลในลักษณะนี้ มักอาศัยการบรรยายเหตุการณ์ ประสบการณ์ของคน เรื่องเล่าสภาพสังคม การบรรยายอย่างละเอียดนี้เป็นความพยายามที่จะทำความเข้าใจถึงความหมายประสบการณ์ เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้ผู้วิจัยตีความปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ตรงตามความหมายของสิ่งที่เกิดขึ้นอันจะนำไปสู่ความเข้าใจปรากฏการณ์นั้น ๆ

ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์รายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมทั้งในด้านการใช้ระเบียบวิธีวิจัย และด้านทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล กล่าวคือในด้านระเบียบวิธีวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบการสร้างทฤษฎีฐานรากให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ได้เข้าฝึกอบรมการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้ผ่านการฝึกอบรมการวิจัยเชิงคุณภาพ การเรียนรู้และฝึกการตีความและแปลความหมายข้อมูลจากผู้ที่มีประสบการณ์ทางการวิจัยสร้างทฤษฎีฐานราก สำหรับการเตรียมตัวดำเนินการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้เตรียมแนวคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ช่วยเตือนความจำระหว่างการใช้เครื่องมือแต่ละประเภท โดยยึดหลักว่าแนวคำถามเป็นเพียงแผนที่ที่มีความยืดหยุ่นในการขึ้นำการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมและตรงประเด็น นอกจากนี้การเตรียมตัวผู้วิจัยในด้านระเบียบวิธีวิจัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และแนวคำถามประกอบการเก็บข้อมูลแต่ละประเภทแล้ว ผู้วิจัยได้เตรียมอุปกรณ์การวิจัย เช่น เครื่องบันทึกเสียง แบตเตอรี่ กล้องถ่ายรูป สมุดโน้ตปากกา รวมทั้งของที่ระลึกสำหรับผู้ให้ข้อมูลหลัก และของที่อื่นที่จำเป็น เพื่อให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่ศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ราบรื่น และได้ผลสมบูรณ์ที่สุด แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ชุด ดังนี้

- คำถาม ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์หน่วยงานทางภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- คำถาม ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนทุ่งพล
- คำถาม ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์ประชาชนในท้องถิ่น
- คำถาม ชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทย

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เป็นคำถามชนิดปลายปิด โดยแบบสอบถามสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ลักษณะการเดินทาง และวัตถุประสงค์ของการเดินทาง โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นในการให้ลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งพล โดยใช้ลักษณะของการเก็บข้อมูลแบบ Preference Data หมายถึง ข้อมูลที่มีการวิเคราะห์แล้วครั้งหนึ่งจากผู้กรอกข้อมูลก่อนที่จะนำมาประมวลผลด้วยเทคนิคนี้ โดยระบุถึงลำดับ (Rank) ความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และการตลาดประชาสัมพันธ์ โดยให้เรียงลำดับจาก 1-5 คือ มากที่สุดไปน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการให้ลำดับความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล จำนวน 10 ชุด (Profile) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดเรียงลำดับเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวจากมากไปน้อย ตามลำดับความพึงพอใจจากมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

5.3.3 ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Pretest) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มประชากรที่เหลื่อมอยู่จากการคัดเลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความ

เหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ในการหาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้ค่า Cronbach's Alpha ที่เกิน 0.70 (Cronbach, 1951; Nunnally, 1978)

5.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ตามแนวทางของทฤษฎีฐานราก โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นเครื่องมือในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจะทำทุกครั้งที่สิ้นสุดการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ผู้วิจัยจะถอดเทปและเขียนรายละเอียดของการสัมภาษณ์ออกมา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์คนต่อไปโดยผู้วิจัยอ่านทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดว่าข้อมูลแต่ละเรื่องสื่อถึงเรื่องใด ควรนำประเด็นใดมาพิจารณาบ้าง โดยอาศัยความไวทางทฤษฎีจากประสบการณ์ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. เปิดรหัส ข้อมูลจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อหาความสอดคล้องที่จะสะท้อนประเภทหรือแก่นที่อยู่ในข้อมูล หลังจากแยกประเภทแล้ว ก็จะศึกษาต่อเพื่อหาคุณสมบัติที่จะแยกแยะแต่ละประเภทได้ โดยทั่วไปการเปิดรหัสจะหมายถึงการทำให้ข้อมูลลดลงเป็นหน่วยย่อย
2. หาแก่นของรหัส สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเภทใหญ่และย่อย โดยจะเน้นไปที่ เงื่อนไขที่มีบริบทที่เกี่ยวข้อง แนวทางที่ใช้เพื่อจัดการผลลัพธ์จากแนวทางนั้นผู้วิจัยจะทำงานสลับกันระหว่างการเก็บข้อมูลเปิดรหัสและหาแก่นของรหัส ทั้งจัดประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ
3. เลือกรหัส จะเอาประเภทและความสัมพันธ์รวมกันเพื่อสร้าง “บท” ซึ่งจะอธิบายว่า “อะไรเกิดขึ้น” ในสิ่งที่เรากำลังศึกษา
4. พัฒนาทฤษฎี เป็นทฤษฎีในรูปของภาษา รูปภาพ หรือสมมติฐานจะเกิดขึ้นเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่สงสัย ทฤษฎีจะบอกลักษณะของปรากฏการณ์และอธิบายว่า เงื่อนไขหนึ่ง ๆ นำไปสู่การกระทำหนึ่ง ๆ ได้อย่างไร และการกระทำนั้นนำไปสู่การกระทำอื่นได้อย่างไร โดยจะเรียงลำดับเหตุการณ์เอาไว้ ผลลัพธ์ก็คือ ทฤษฎีที่ได้มาจากข้อมูลที่เก็บมาได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณสามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์
โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ในการประมวลผล โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยวิธี Conjoint Analysis
การวิเคราะห์ Conjoint สามารถอธิบายถึงคุณลักษณะของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการ (Hauser and Rao, 2002) ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจในคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายในสินค้า และสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงสินค้าและบริการให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค ทั้งนี้พบว่า

มีการศึกษาในสินค้า เช่น อาหาร รถยนต์ คอมพิวเตอร์ สบู่ ยาสีฟัน เครดิตการ์ด ระบบการดูแลสุขภาพ และการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยวิธี Multidimensional Scaling

การวิเคราะห์เริ่มจากการหาค่า Euclidean Distance ซึ่งเป็นการหาค่าระยะทางระหว่างกลุ่มของตัวแปรที่กำหนด ซึ่งได้จากค่าของข้อมูลจากการประเมินและเมื่อได้ค่า Euclidean Distance จึงนำค่าดังกล่าวมาพิจารณาหาระยะค่า Stimuli ที่เกี่ยวข้องกับการผูกผันกับระยะทางของจุดที่ตรงกันในพื้นที่ด้วยสมการ Multidimensional Scaling เพื่อจะกำหนดจุดนำไป Plot ลงในกราฟ ใช้ในการพิจารณาจัดอันดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมิน

6. ผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพได้ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล ผลการศึกษาพบว่าชุมชนทุ่งพลจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. ทำการปรับปรุงเส้นทางคมนาคม โดยทำการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย ให้กลับมาใช้งานได้อย่างสะดวกสบาย เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อการใช้รถใช้ถนนในชุมชน
2. สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพลให้กับนักท่องเที่ยว อย่างเช่น การจัดแสดงการทำทุเรียนทอด การทำไวน์ลูกหว้า หรือจะเป็นการพาชมการทำสวนแบบเกษตรอินทรีย์
3. ทำการปรับปรุงพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น แต่การสร้างโฮมสเตย์ต้องคำนึงถึงการไม่ไปทำลายธรรมชาติในชุมชนด้วย

4. ทำการปรับปรุงห้องน้ำห้องสุขา ให้มีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา และต้องมีการดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำอยู่เสมอ

5. จัดตั้งร้านค้าชุมชน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการซื้อสิ่งของให้กับนักท่องเที่ยว

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว อย่างเช่น การนำนักเรียนในชุมชนมาฝึกฝนเกี่ยวกับการเป็นมัคคุเทศก์น้อย เพื่อให้ข้อมูลความรู้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน

2. ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยการจัดตั้งร้านค้าชุมชนขึ้นมา เพื่อให้ชาวบ้านได้นำสินค้ามาขายในช่วงวันหยุด

1.3 ด้านการตลาดการท่องเที่ยว

1. จัดทำการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล เพื่อที่จะเป็นการโฆษณาชุมชนให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว จะทำให้ชุมชนทุ่งพลมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น โดยการทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ทำการโฆษณาลงในเว็บไซต์การท่องเที่ยวต่าง ๆ

2. จัดทำสินค้าชุมชนนำมาขายให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อซื้อเป็นของฝาก พร้อมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนควบคู่ไปด้วยกัน

1.4 ด้านงบประมาณ

ทาง อบต. จะจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นด้านเส้นทางคมนาคม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1.5 ด้านบุคลากร

จัดสรรบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากตอนนี้ชุมชนทุ่งเพลยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน

2. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล

2.1 ด้านความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนทุ่งเพลมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติสูงเนื่องจากภายในชุมชน ประกอบไปด้วย ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ลำธาร

2.2 ด้านความสวยงามของทัศนียภาพ ชุมชนทุ่งเพลมีทัศนียภาพที่สวยงาม เนื่องจากสองข้างทางในชุมชนทุ่งเพลล้อมรอบไปด้วยสวนผลไม้ของชาวบ้าน อย่างเช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง สละ เป็นต้น พร้อมทั้งมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของภูเขา ป่าไม้ และลำธาร ซึ่งเป็นทัศนียภาพที่สวยงามต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว

2.3 ด้านการเดินทาง ความสะดวกสบายในการเข้าถึง การเดินทางเข้ามาในชุมชนทุ่งเพลอาจจะใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากชุมชนอยู่ห่างจากตัวเมืองจันทบุรีประมาณ 40 กิโลเมตร แต่เส้นทางการเดินทางก็ค่อนข้างสะดวกสบายเนื่องจากเป็นถนนลาดยางทั้งหมด แต่อาจจะมียางที่ถนนมีการชำรุดเสียหายบ้าง รวมถึงป้ายบอกทางก็มีจำนวนเพียงพอ แต่อาจจะมียางที่เล็กไปทำให้มองเห็นไม่ชัดเจน

2.4 ด้านสถานที่พักผ่อน ด้านสถานที่พักผ่อนในชุมชนทุ่งเพล มีบรรยากาศที่เย็นสบาย น่าพักผ่อน เพราะโฮมสเตย์แต่ละหลังจะสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด

2.5 ด้านร้านค้าร้านอาหาร ด้านร้านค้าร้านอาหารในชุมชนจะมีอยู่ไม่มาก จึงทำให้ไม่สะดวกในการหาซื้อสิ่งของของนักท่องเที่ยว

2.6 ด้านห้องน้ำห้องสุขา

ห้องน้ำในชุมชนทุ่งเพลนั้นจะมีบริการไว้ในแหล่งท่องเที่ยว คือ น้ำตกอ่างเบง ซึ่งเป็นห้องน้ำสาธารณะ ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะใช้บริการห้องน้ำในโฮมสเตย์

2.7 ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลากหลายแล้วแต่นักท่องเที่ยวจะเลือกทำกิจกรรมไหนเหมาะสมกับตนเอง

3. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล สามารถแบ่งออกได้เป็น 7 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านแหล่งท่องเที่ยวและทัศนียภาพ

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและทัศนียภาพทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น โดยทางเทศบาลได้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนลงในเว็บไซต์ของตำบลฉนวน

3.2 ด้านเส้นทางคมนาคมและความสะดวกสบายในการเข้าถึง

การบริหารจัดการเส้นทางคมนาคมนั้น ทางหน่วยงานได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวตลอดทั้งสายให้มีสภาพที่สมบูรณ์ไม่ชำรุด และสามารถเดินทางเข้าออกได้อย่างสะดวกสบาย พร้อมทั้งจัดทำป้ายบอกสถานที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในชุมชน

3.3 ด้านสถานที่พักผ่อน

การบริหารจัดการด้านสถานที่พักผ่อนนั้น ทางหน่วยงานจะเป็นฝ่ายติดต่อประสานงานกับกลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์ในชุมชน และจะส่งนักท่องเที่ยวที่ติดต่อหรือจองล่วงหน้าไว้ส่งไปยังโฮมสเตย์ที่จัดไว้

3.4 ด้านร้านอาหารและร้านค้า

การบริหารจัดการร้านค้าร้านอาหารนั้นในชุมชนอาจจะยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามา ทางกลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์จึงจำเป็นต้องตั้งร้านค้าชุมชนขึ้นมาเพื่อไว้คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

3.5 ด้านห้องน้ำห้องสุขา

การบริหารจัดการด้านห้องน้ำห้องสุขานั้น ทางหน่วยงานได้มีการจัดสร้างห้องน้ำสาธารณะไว้ใกล้กับบริเวณแหล่งท่องเที่ยว คือ น้ำตกอ่างเบง เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่มาเล่นน้ำ

3.6 ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

พื้นที่ชุมชนทุ่งเพลนั้นนอกจากจะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจแล้ว ยังมีกิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานที่ท่องเที่ยว ไร่รองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวให้ได้เลือกอย่างครบครัน

3.7 ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางชุมชนทุ่งเพล จะปลูกฝังจิตสำนึกให้กับคนในชุมชนในการรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติไว้ และเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจะสามารถให้คำแนะนำในการอนุรักษ์ธรรมชาติและช่วยกันป้องกันการทำลายธรรมชาติจากนักท่องเที่ยวได้

4. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวมากนัก เนื่องจากจะทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็คอยให้ข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวบ้าง ส่วนชาวบ้านที่มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มชาวบ้านที่รวมตัวเป็นกลุ่มสมาชิกโฮมสเตย์แล้ว ซึ่งสามารถแบ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นได้ 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านความคิด

คนในชุมชนจะต่างคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตัวเองเป็นส่วนใหญ่ แต่จะมีการรวมกลุ่มของสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์ที่จะมาประชุมกันประมาณเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคล และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางแก้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

4.2 ด้านตัดสินใจ

ส่วนใหญ่ประชาชนในท้องถิ่นจะช่วยกันตัดสินใจ เนื่องจากมีข้อมูลอะไร กลุ่มสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์จะต้องนำมาบอกให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบถึงข้อมูลกันทุกคน และจะนำความคิดเห็นในเรื่องนั้นมาทำการตัดสินใจก่อนลงมือปฏิบัติ

4.3 ด้านปฏิบัติการ

ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะปฏิบัติหน้าของตัวเองให้ดีที่สุดก่อน และเมื่อมีเวลาว่างจากงานหลักก็จะมารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมของชุมชน อย่างเช่น การรวมกลุ่มทำผลไม้แปรรูป การเป็นมัคคุเทศก์น้อย เป็นต้น

4.4 ด้านติดตามและประเมินผล

ส่วนใหญ่กลุ่มสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์จะเป็นผู้ติดตามและประเมินผล และเมื่อได้ผลการประเมินออกมาก็จะมาจัดกลุ่มประชุม เพื่อพูดคุยกันถึงปัญหาหรือผลประโยชน์จากชุมชน

5. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล

ด้านการตลาดในชุมชนทุ่งพลยังมีการประชาสัมพันธ์หรือโฆษณาน้อยเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้จักชุมชนนี้ ส่วนใหญ่จะรู้จักจากกลุ่มญาติหรือเพื่อนที่เคยเดินทางมาก่อนแล้วบอกต่อ ๆ กันมา มีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพลนี้ยังขาดการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

ด้านผลิตภัณฑ์ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นนำสินค้าของชุมชนมาขายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสินค้าที่ชุมชนได้ทำเอง อย่างเช่น ไวน์ลูกหว้า แกงขมวง ทุเรียนทอด เป็นต้น โดยทางกลุ่มสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์จะจัดสถานที่ไว้ให้ชาวบ้านนำสินค้ามาขายก็คือ ร้านค้าชุมชน ซึ่งจะนำสินค้ามาขายกันทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์

6. สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล

6.1 ปัญหาด้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากนักท่องเที่ยว โดยมีวิธีการทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้

1. ปลุกจิตสำนึกให้กับคนในท้องถิ่นในการรักษาธรรมชาติของชุมชนไว้
2. ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนในชุมชน
3. พยายามจัดนักท่องเที่ยวให้อยู่ในรูปแบบกลุ่มและมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล
4. กลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์จะรวมกลุ่มกับทางผู้ใหญ่บ้าน เพื่อจัดการประชุมเกี่ยวกับเรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติจากนักท่องเที่ยว

6.2 ปัญหาด้านการจัดการขยะและความสะอาดในบริเวณชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว โดยมีวิธีการทั้งหมด 3 วิธี ดังนี้

1. ทางชุมชนจะมีการจัดถังขยะไว้ให้ตามจุดที่มีแหล่งท่องเที่ยว
2. ชุมชนจะทำการแยกขยะเปียก ขยะแห้งเอาไว้ และจะนำขยะที่ได้จากการคัดแยกไปขาย
3. ทำการรณรงค์ให้ชาวบ้านช่วยกันรักษาความสะอาดในชุมชนโดยเริ่มจากในบ้านเรือน

ของตัวเองก่อน

6.3 ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีวิธีการทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้

1. มีตำรวจชุมชนคอยดูแลในพื้นที่ท่องเที่ยว ถ้าหากเกิดเหตุ สามารถแจ้งได้ตลอด 24 ชม.
2. การจัดระบบเวรยาม ตามจุดต่าง ๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว
3. คนในชุมชนจะช่วยกันดูแลในด้านนี้
4. ทางชุมชนจะมีสถานีอนามัยอยู่ในชุมชน ถ้าเกิดเหตุนักท่องเที่ยวได้รับบาดเจ็บทางสถานี

อนามัยสามารถให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้

6.2 สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสามารถสรุปผล การวิจัยเชิงปริมาณได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ลักษณะการเดินทาง วัตถุประสงค์ของการเดินทาง และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 36-40 ปี มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ทำอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล และเดินทางกลับมาด้วยเหตุผลว่ามีธรรมชาติที่สวยงาม สวยใหญ่รู้จักชุมชนจากญาติหรือเพื่อน และใหญ่สนใจกิจกรรมพักค้างคืนร่วมกับชุมชน (Home Stay) โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน มีลักษณะการเดินทางแบบครอบครัว โดยเข้าพักเป็นรถยนต์ส่วนตัว ส่วนใหญ่มีการพักค้างคืน มีลักษณะการพักค้างคืนแบบ พักค้างคืนร่วมกับชุมชน (Home Stay) มีระยะเวลาการพัก 1 คืน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 1,001-3,000 บาทต่อวัน

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการให้ลำดับความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล โดยใช้การวิเคราะห์ผลข้อมูลแบบ Conjoint Analysis

ตารางที่ 1: ค่าความสำคัญ (Importance Values)

Attribute	ค่าคุณลักษณะ
โครงสร้างพื้นฐาน	19.398
สิ่งอำนวยความสะดวก	30.147
กิจกรรมการท่องเที่ยว	14.829
การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น	22.009
การตลาดการประชาสัมพันธ์	13.626

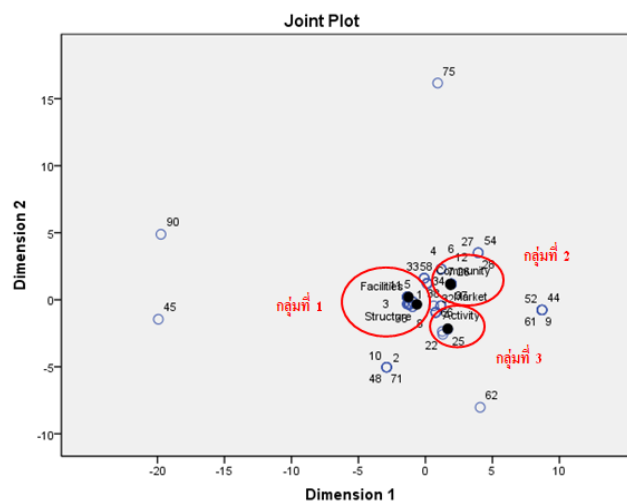
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำตอบเกี่ยวกับความพึงพอใจในการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพลใน 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น อันดับที่ 3 คือ โครงสร้างพื้นฐาน อันดับที่ 4 คือ กิจกรรมการท่องเที่ยว และอันดับที่ 5 คือ การตลาดการประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการให้ลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งพล
โดยใช้การวิเคราะห์ผลข้อมูลแบบ Multidimensional Scaling

ตารางที่ 2: ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก

การพัฒนา	ความถี่					ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5	
โครงสร้างพื้นฐาน	48	19	8	12	13	2.23
สิ่งอำนวยความสะดวก	59	12	9	10	10	2.00
กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	25	4	19	39	13	3.11
การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น	42	38	25	21	12	3.37
การตลาดและการประชาสัมพันธ์	18	8	10	29	25	3.05

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักท่องเที่ยวให้ลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล อันดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อันดับที่ 2 คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อันดับที่ 3 คือ ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ อันดับที่ 4 คือ ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับที่ 5 คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

ภาพที่ 2: แสดงแผนที่การรับรู้รวม

จากภาพที่ 2 แบ่งได้ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านโครงสร้างพื้นฐาน นักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำที่มีความสะอาดและมีจำนวนเพียงพอ โฮมสเตย์ที่มีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ร้านค้าร้านอาหารที่มีจำนวนเพียงพอและซื้อได้ง่าย ด้านเส้นทางคมนาคม ต้องการให้ปรับปรุงซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย และป้ายบอกทางให้มีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจน กลุ่มที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และการตลาดและการประชาสัมพันธ์ นักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว ต้องการให้คนในชุมชนนำสินค้าพื้นบ้านมาขาย เช่น ทุเรียนทอด แกงหมูขมวง ไวน์ลูกหว่า เป็นต้น และมีบุคลากรให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

กับนักท่องเที่ยว และต้องการให้ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการโฆษณาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนและมีคนรู้จักมากขึ้น ก็จะสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนมากขึ้นด้วย กลุ่มที่ 3 คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ต้องการเดินทางมาพักผ่อนและต้องการทำกิจกรรมในชุมชน อย่างเช่น การขี่จักรยานชมสวนผลไม้ การศึกษาเส้นทางธรรมชาติบนลานผาหินกูป การชมความสวยงามและเล่นน้ำที่น้ำตกอ่างเบง โดย นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนว่ามีกิจกรรมใดที่น่าสนใจบ้าง

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล

จากการศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) พบว่า ทรัพยากรทางธรรมชาติของชุมชนทุ่งพลส่วนใหญ่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติสูง เนื่องจากภายในชุมชนประกอบไปด้วย ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ลำธาร ซึ่งทั้งหมดนี้ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่มาก เนื่องจากคนในชุมชนทุ่งพลจะช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติให้คงอยู่เหมือนเดิมมากที่สุด ส่วนความสวยงามของทัศนียภาพชุมชนทุ่งพลมีทัศนียภาพที่สวยงาม เพราะสองข้างทางในชุมชนทุ่งพล ล้อมรอบไปด้วยสวนผลไม้ของชาวบ้าน อย่างเช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน ลองกอง สละ เป็นต้น พร้อมทั้งมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของภูเขา ป่าไม้ และลำธาร ซึ่งเป็นทัศนียภาพที่สวยงามต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลากหลายแล้วแต่นักท่องเที่ยวจะเลือกทำกิจกรรมไหนเหมาะสมกับตนเอง โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1. การศึกษาเส้นทางธรรมชาติบนลานผาหินกูป ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เหมาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบการเดินป่า การศึกษาธรรมชาติอย่างแท้จริง
2. การชมสวนผลไม้ของชาวบ้าน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำสวนผลไม้ พร้อมทั้งเก็บผลไม้รับประทานสด ๆ ได้จากต้น เพราะปราศจากสารพิษ เนื่องจากเป็นการทำสวนแบบเกษตรอินทรีย์
3. การชมความสวยงามของน้ำตกอ่างเบง ซึ่งเป็นน้ำตกจากธรรมชาติโดยแท้จริง ซึ่งยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ของน้ำ และพรรณพืชต่าง ๆ เหมาะกับการมาเล่นน้ำยามพักผ่อนเป็นอย่างมาก

ซึ่งการศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล มีความสอดคล้องกับทฤษฎีของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) เกี่ยวกับการพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเรื่องลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่พิจารณาจากระบบนิเวศภายในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเดิมแท้ มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ มีความหลากหลายทางชีวภาพที่ปรากฏอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนั้น มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยที่พิจารณาในด้านการมีส่วนร่วมกระตุ้นและดึงดูดใจ เช่น มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวเป็นเอกลักษณ์ สวยงาม น่าสนใจ เป็นต้น ที่มีสะท้อนถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว และการมีองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่พิจารณาจากองค์ประกอบภายในแหล่งที่มีความหลากหลาย เช่น มีลักษณะทางวัฒนธรรม หรือมีโบราณสถานภายในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีลักษณะธรรมชาติที่สมบูรณ์เหมาะต่อการท่องเที่ยวเสริมในแหล่งวัฒนธรรม เป็นต้น

ด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึง (Accessibility) พบว่า การเดินทางเข้ามาในชุมชนทุ่งพลอาจจะใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากชุมชนอยู่ห่างจากตัวเมืองจันทบุรีประมาณ 40 กิโลเมตร แต่เส้นทางเดินทางก็ค่อนข้าง

สะดวกสบายเนื่องจากเป็นถนนลาดยางทั้งหมด แต่อาจจะมีบางช่วงที่ถนนมีการชำรุดเสียหายบ้าง รวมถึงป้ายบอกทางก็มีจำนวนเพียงพอ แต่อาจจะมีขนาดที่เล็กไปทำให้มองเห็นไม่ชัดเจน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) พบว่า สถานที่พักผ่อนในชุมชนทุ่งเพลนั้นมีบรรยากาศที่เย็นสบาย น่าพักผ่อน เพราะโฮมสเตย์แต่ละหลังจะสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติให้มากที่สุด และจะอยู่ในสวนผลไม้ของเจ้าของโฮมสเตย์ ซึ่งมีบรรยากาศที่สวยงามและเป็นธรรมชาติมาก ส่วนร้านค้าร้านอาหารทางกลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์ได้มีการจัดการตั้งร้านค้าชุมชนขึ้นมา เพื่อที่จะมีไว้ให้บริการกับนักท่องเที่ยวในการซื้อสิ่งของเครื่องใช้ หรืออาหารต่าง ๆ ร้านค้าชุมชนนี้จะเปิดขายทุกวัน แต่เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์ จะมีการนำสินค้าจากชาวบ้านเข้ามาขาย อย่างเช่น พวกผักปลอดสารพิษ ผลไม้ตามฤดูกาลต่าง ๆ และทางด้านห้องน้ำห้องสุขาในชุมชนทุ่งเพลนั้นมีบริการไว้ในแหล่งท่องเที่ยว คือ น้ำตกอ่างเบง ซึ่งเป็นห้องน้ำสาธารณะไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเล่นน้ำ

2. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนทุ่งเพล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนทุ่งเพล พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวมากนัก เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่จะทำอาชีพเกษตรกรรมจึงไม่มีความรู้ในด้านการท่องเที่ยว แต่จะมีส่วนร่วมเล็กน้อย ๆ ในการให้ข้อมูลและแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล ส่วนชาวบ้านที่มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวก็จะเป็นกลุ่มของสมาชิกโฮมสเตย์ ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านความคิดเห็น กลุ่มของสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์จะมารวมตัวกันและจัดประชุมกันประมาณเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคล และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในชุมชน

ด้านการตัดสินใจส่วนใหญ่ชาวบ้านจะช่วยกันตัดสินใจ เมื่อได้ข้อมูลข่าวสารอะไรใหม่ ๆ จะต้องนำมาบอกให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบถึงข้อมูลกันทุกคน และจะนำความคิดเห็นในเรื่องนั้นมาทำการตัดสินใจหรือทำการวางแผนก่อนลงมือปฏิบัติ

ด้านปฏิบัติการส่วนใหญ่ชาวบ้านจะปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุดก่อน และเมื่อมีเวลารว่างจากงานหลักก็จะมารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมของชุมชน อย่างเช่น การร่วมกลุ่มทำผลไม้แปรรูป การนำสินค้าในท้องถิ่นมาขายในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ การเป็นมัคคุเทศก์น้อย การทำกิจกรรมทำความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

ด้านติดตามและประเมินผล ส่วนใหญ่กลุ่มสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์จะเป็นผู้ติดตามและประเมินผล และเมื่อได้ผลการประเมินการประเมินออกมา ก็จะมาจัดกลุ่มประชุม เพื่อพูดคุยกันถึงผลการปฏิบัติงานและผลประโยชน์จากชุมชน อย่างเช่น ในช่วงเทศกาลจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมากทำให้โฮมสเตย์มีรายได้จากเข้าพักมาก ก็จะมีการแบ่งส่วนของรายได้มาเข้ากองทุนของชุมชนเพื่อนำไปพัฒนาโรงเรียน การมอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในชุมชน การช่วยค่ามาบปกิจศพของชาวบ้านในชุมชน เพื่อเป็นการช่วยเหลือสังคมในชุมชน

ซึ่งผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นนั้นเป็นไปในทางเดียวกับแนวคิดของ โกวิทย์ พวงงาม (2545) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในการพัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวชนบทสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดีหรือได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไปจึงอาจจะประสบความสำเร็จอย่างยากลำบาก

3. การศึกษาองค์ประกอบทางการตลาดของชุมชนทุ่งพล

จากการศึกษาองค์ประกอบทางการตลาดของชุมชนทุ่งพล พบว่า ชุมชนทุ่งพลยังมีการประชาสัมพันธ์หรือการโฆษณาน้อยเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้จักชุมชนนี้ ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจะรู้จักจากกลุ่มญาติหรือเพื่อนที่เคยเดินทางมาก่อนแล้วบอกต่อ ๆ กันมา และนักท่องเที่ยวยังมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพลนั้นยังขาดการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นนำสินค้าของชุมชนมาขายให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการบริการให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในชุมชนจะได้มีการซื้อของฝากจากชุมชนกลับไป และยังเป็นการสนับสนุนการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน ซึ่งสินค้าที่ชุมชนได้จัดทำขึ้นเพื่อนำมาขายให้กับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ไวน์ลูกหว้า แกงขมวง ทูเรียนทอด เป็นต้น โดยทางกลุ่มสมาชิกธุรกิจโฮมสเตย์จะจัดสถานที่ไว้ให้ชาวบ้านนำสินค้ามาขาย คือ ร้านค้าชุมชน ซึ่งจะนำสินค้ามาขายกันทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์

จากการศึกษาด้านองค์ประกอบทางการตลาดในชุมชนทุ่งพลแล้วนั้น ชุมชนทุ่งพลยังขาดการบริหารจัดการด้านการตลาดเป็นอย่างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีของ ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์ (2545) ในด้านองค์ประกอบทางการตลาด ดังนั้น ชุมชนทุ่งพลควรนำทฤษฎีองค์ประกอบทางการตลาดมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล เพื่อให้ธุรกิจการท่องเที่ยวในชุมชนประสบความสำเร็จมากขึ้นต่อไป

4. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนทุ่งพล

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนทุ่งพล ควรที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การตลาดการประชาสัมพันธ์ การจัดสรรบุคลากร การจัดงบประมาณ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ซึ่งการพัฒนานั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และยึดหลักการและปรัชญาของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเคร่งครัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถอภิปรายผลแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพลได้ ดังนี้

1. ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม โดยทำการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย ให้กลับมาใช้งานได้อย่างสะดวกสบาย เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อการใช้รถใช้ถนนของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชน เนื่องจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า เส้นทางคมนาคมภายในชุมชนทุ่งพลนั้นมีความสะดวกสบายดี เพราะเป็นถนนที่ได้ทำการลาดยางแล้ว แต่ในช่วงของถนนยังมีการชำรุดเสียหาย ซึ่งเป็นเหตุและเป็นป้อ ฝิวถนนยังขรุขระไม่เรียบ อาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อการใช้รถใช้ถนนในช่วงเวลากลางคืนที่มองไม่ค่อยเห็นได้ จึงอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยปรับปรุงในเรื่องของเส้นทางภายในชุมชนด้วย

2. ปรับปรุงป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อให้สะดวกต่อการมองเห็นของนักท่องเที่ยว เนื่องจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของนักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ป้ายบอกเส้นทางหรือป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพลนั้นยังมีขนาดเล็กไปบ้าง ทำให้มองเห็นไม่ชัดเจน เกิดการสับสนกับป้ายบอกทางอันอื่นบ้าง จึงทำให้เกิดการหลงทางหรือสับสนในตัวป้าย จึงอยากให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงขนาดของป้ายให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และมีข้อความที่เห็นได้ชัดเจน มองดูแล้วไม่เป็นการสับสนในการเดินทาง

3. ปรับปรุงหรือพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันนี้ธุรกิจโฮมสเตย์ได้ผลตอบรับที่ดีจากนักท่องเที่ยวมากขึ้นทุกวัน ทำให้ธุรกิจโฮมสเตย์ในชุมชนทุ่งเพลไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในปริมาณที่มากขึ้น อย่างเช่น นักท่องเที่ยวบางกลุ่มต้องการมาสัมผัสกับธรรมชาติในชุมชนทุ่งเพล แต่ไม่ได้ทำการจองที่พักไว้ล่วงหน้าจึงทำให้เสียโอกาสในการท่องเที่ยว และทำให้เกิดการรองรับของโฮมสเตย์ที่ไม่เพียงพอ จึงอยากให้กลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์ได้ทำการปรับปรุงและพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีจำนวนมากขึ้น ซึ่งทางกลุ่มสมาชิกโฮมสเตย์อาจจะเข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการทำโฮมสเตย์ให้กับชาวบ้านในชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนเพิ่มมากขึ้นด้วย ทั้งนี้การสร้างโฮมสเตย์จะต้องคำนึงถึงการไม่ไปทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจกับผู้ที่จะมาประกอบธุรกิจโฮมสเตย์

4. ปรับปรุงห้องน้ำห้องสุขาให้มีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา และต้องมีการดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำอยู่เสมอ เนื่องจากปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนและไม่พักค้างคืนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมีปริมาณมากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อการรับรองของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มามากขึ้น อย่างเช่น ห้องน้ำ ซึ่งทางชุมชนทุ่งเพลได้มีการจัดทำห้องน้ำสาธารณะไว้ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวอย่างน้ำตกอ่างเบงแล้ว ซึ่งขณะนี้ห้องน้ำมีจำนวนไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวอีกต่อไป จึงอยากให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำการเพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะให้มากขึ้น และควรจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลรักษาทำความสะอาดเป็นประจำ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่อไป

5. จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว อย่างเช่น การจัดแสดงการทำทุเรียนทอด การทำไวน์ลูกหว้า หรือจะเป็นการพาชมการทำสวนผลไม้แบบเกษตรอินทรีย์ของชาวบ้าน จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในชุมชนทุ่งเพล พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการเดินทางมาพักผ่อนและมาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งให้ความคิดเห็นไว้ว่า อยากให้ชุมชนมีกิจกรรมการแสดงการทำผลไม้แปรรูป อย่างเช่น ทุเรียนทอด ทุเรียนเชื่อม ไวน์ลูกหว้า แยมมังคุด หรือการทอเสื่อจันทบูร ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชม และสามารถซื้อเป็นของฝากกลับไปได้ด้วย

6. เพิ่มปริมาณร้านค้าชุมชนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในการซื้อสิ่งของเครื่องใช้ จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด ดังนั้น ร้านค้าร้านอาหารจึงเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน ซึ่งทางชุมชนควรที่จะให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะการเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับร้านค้าร้านอาหารมากที่สุด เพราะบางทีนักท่องเที่ยวขาดเหลืออะไร สามารถมาหาซื้อได้ในชุมชน หรือต้องการหาซื้ออาหารรับประทาน ชุมชนก็สามารถมีบริการร้านอาหารไว้รองรับให้กับนักท่องเที่ยวได้ ทั้งนี้ยังช่วยเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนท้องถิ่นให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวอีกด้วย

7. ทำการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน และเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน และเป็นการทำให้คนในชุมชนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการ

ท่องเที่ยว ซึ่งการที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้นั้นไม่ใช่มีแค่ธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เพียงอย่างเดียว แต่การมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นนั้นก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ถ้าประชาชนในท้องถิ่นไม่ให้ความร่วมมือก็จะไม่ครบองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้น หน่วยงานหรือกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จำเป็นที่จะต้องให้การสนับสนุนกับประชาชนในท้องถิ่นให้มีรายได้จากการท่องเที่ยว อย่างเช่น สนับสนุนให้มีการทำสินค้าพื้นฐานบ้านมาขายในช่วงวันหยุด หรือส่งเสริมให้เด็ก ๆ ในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์น้อย เพื่อให้เด็ก ๆ เหล่านั้นเกิดการซึมซับและเข้าใจในการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวมากขึ้น

8. จัดทำประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล เพื่อเป็นการโฆษณาชุมชนให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น โดยการทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ทำการโฆษณาลงในเว็บไซต์การท่องเที่ยวต่าง ๆ เพราะจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพลนั้นส่วนใหญ่ไม่มีใครรู้จักชุมชนทุ่งพลมาก่อน แต่จะรู้จักจากญาติหรือเพื่อนฝูงที่แนะนำบอกต่อ ๆ กันมาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบางทีนักท่องเที่ยวในกลุ่มที่ชอบการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติอาจจะไม่รู้จักทำให้ชุมชนเสียโอกาสและเสียรายได้จากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้ จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายช่วยกันประชาสัมพันธ์ และทำการโฆษณาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งพลให้เป็นที่รู้จักกับนักท่องเที่ยวมากขึ้น

9. ขอร้องสนับสนุนงบประมาณในด้านแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ สิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล เพราะปัจจุบันนี้ชุมชนทุ่งพลยังไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องการท่องเที่ยวจากหน่วยงานทางภาครัฐอย่างจริงจัง จึงทำให้ขาดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมากโดยเฉพาะด้านงบประมาณที่จะมาพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งเงินทุนที่ใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในตอนนี้ได้จากการรวมกลุ่มของธุรกิจโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นเพียงเงินปันผลที่ได้จากการมาพักค้างคืนของนักท่องเที่ยว ซึ่งทางธุรกิจโฮมสเตย์ก็จะนำเงินปันผลเหล่านี้มาทำการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนด้านต่าง ๆ ซึ่งก็อาจจะมีจำนวนเงินทุนที่ไม่เพียงพอต่อการนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวในทุก ๆ ด้าน จึงจำเป็นต้องขอการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานทางภาครัฐมาทำการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจังต่อไป

10. สรรหาคูคลองที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อนำมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล เนื่องจากตอนนี้ชุมชนทุ่งพลยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนยังขาดการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเป็นระบบและถูกต้องเหมาะสม เพราะปัจจุบันนี้จะมีบุคลากรเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้อง ถ้าบุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารจัดการอาจจะทำให้ชุมชนต้องสูญเสียทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในหลาย ๆ ด้านไปได้

11. การแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล

1. ปัญหาด้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากนักท่องเที่ยว ทางชุมชนมีวิธีการแก้ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากนักท่องเที่ยว โดยมีวิธีการทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้

1.1 ปลุกจิตสำนึกให้กับคนในท้องถิ่นในการรักษาธรรมชาติของชุมชนไว้ เพื่อที่คนในชุมชนจะได้เกิดจิตสำนึกในการรักและหวงแหนทรัพยากรทางธรรมชาติ และไม่ทำลายธรรมชาติในชุมชนของตัวเอง และคนในชุมชนก็จะคอยเป็นหูเป็นตาไม่ให้นักท่องเที่ยวมาทำลายธรรมชาติในชุมชน

1.2 ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนในชุมชน ให้รักษาธรรมชาติเอาไว้อย่าไปทำลาย เพราะไม่เช่นนั้นชุมชนจะไม่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สวยงามเอาไว้ให้ท่านชื่นชมในครั้งต่อไป เพราะการ

เดินทางมาที่ชุมชนทุ่งเพลิงนี้ทุกคนมาด้วยความต้องการที่จะสัมผัสธรรมชาติอย่างแท้จริง ถ้านักท่องเที่ยวไปทำลายธรรมชาติ ความสวยงามและความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติก็จะหมดไป

1.3 พยายามจัดนักท่องเที่ยวให้อยู่ในรูปแบบกลุ่มและมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล เพราะจะสามารถดูแลและควบคุมนักท่องเที่ยวได้ง่าย แต่ถ้าปล่อยให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรมการท่องเที่ยวตามอิสระก็จะทำให้ไม่สามารถควบคุมได้อย่างทั่วถึง

1.4 กลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์จะรวมกลุ่มกับทางผู้ใหญ่บ้านเพื่อจัดการประชุมเกี่ยวกับเรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติจากนักท่องเที่ยว และจะมารื้อกันกับปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

2. ปัญหาด้านการจัดการขยะและความสะอาดในบริเวณชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว ทางชุมชนมีวิธีการแก้ปัญหาด้านขยะและความสะอาดในบริเวณชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวโดยมีวิธีการทั้งหมด 3 วิธี ดังนี้

2.1 ทางชุมชนจะมีการจัดถังขยะไว้ให้ตามจุดที่มีแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ชุมชนจะทำการแยกขยะเปียก ขยะแห้งเอาไว้ และจะนำขยะที่ได้จากการคัดแยกไปขาย โดยจะมีคนมารับซื้อทุกวันเสาร์

2.3 ทำการรณรงค์ให้ชาวบ้านช่วยกันรักษาความสะอาดในชุมชนโดยเริ่มจากในบ้านเรือนของตัวเองก่อน และเมื่อเห็นขยะตามข้างทางหรือแหล่งท่องเที่ยวจะได้เกิดจิตสำนึกช่วยกันเก็บขยะเพื่อให้ชุมชนดูสะอาดตาต่อผู้พบเห็น

3. ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทางชุมชนมีวิธีการแก้ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยมีวิธีการทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้

3.1 มีตำรวจชุมชนคอยดูแลในพื้นที่ท่องเที่ยว ถ้าหากเกิดเหตุ สามารถแจ้งได้ตลอด 24 ชม.

3.2 การจัดระบบเวรยามตามจุดต่าง ๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อจะได้ดูแลรักษาความปลอดภัยได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

3.3 คนในชุมชนจะช่วยกันดูแลในด้านนี้ และคอยเป็นหูเป็นตาให้เมื่อเกิดเหตุขึ้นมาก็จะทำการแจ้งไปที่ตำรวจชุมชน

3.4 ทางชุมชนจะมีสถานีอนามัยอยู่ในชุมชน ถ้าเกิดเหตุนักท่องเที่ยวได้รับบาดเจ็บทางสถานีอนามัยสามารถให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้

จากการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพลิง มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ไพฑูรย์ พงศะบุตร (2540) ที่กล่าวถึงกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ต้องควบคู่ไปกับนโยบายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเป็นแนวทางที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะได้นำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

8. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลงานการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะ 3 ด้าน ได้แก่

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน รวมทั้งประชาชนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. รัฐควรจัดงบประมาณให้กับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนน ห้องน้ำ ที่จอดรถ ร้านค้า ร้านอาหาร ที่พัก เป็นต้น

3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นเห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งอธิบายให้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4. เปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตั้งแต่การค้นหาสาเหตุของปัญหา การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การส่งเสริมให้มีการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชนท้องถิ่นโดยตรง เช่น การจ้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การบริจาคเงินให้กับแหล่งท่องเที่ยว การซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ของชุมชน เป็นต้น

2. จัดตั้งองค์กรท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เช่น ชมรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/อนุรักษ์ เพื่อช่วยกันตรวจสอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

3. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

4. จัดอบรมและเปิดให้มีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครประจำท้องถิ่น เพื่อดูแลตรวจสอบแหล่งท่องเที่ยวและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบทราบ เมื่อเกิดการบุกรุกหรือทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมถึงการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนด้วย

5. ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การศึกษาเส้นทางธรรมชาติ การชมวิถีชีวิตการทำสวนผลไม้หรือการทำเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

8.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาด้านการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งเพล

2. ควรมีการศึกษาด้านการบริหารจัดการโฮมสเตย์ในชุมชนทุ่งเพล

3. ควรมีการศึกษาถึงความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระยะติดตาม เช่น 1 ปี 3 ปี 5 ปี เป็นต้น

9. กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ซึ่งผู้เขียนขอขอบคุณ ดร.กฤษ จรินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ ในการศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาที่ทำการวิจัย รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

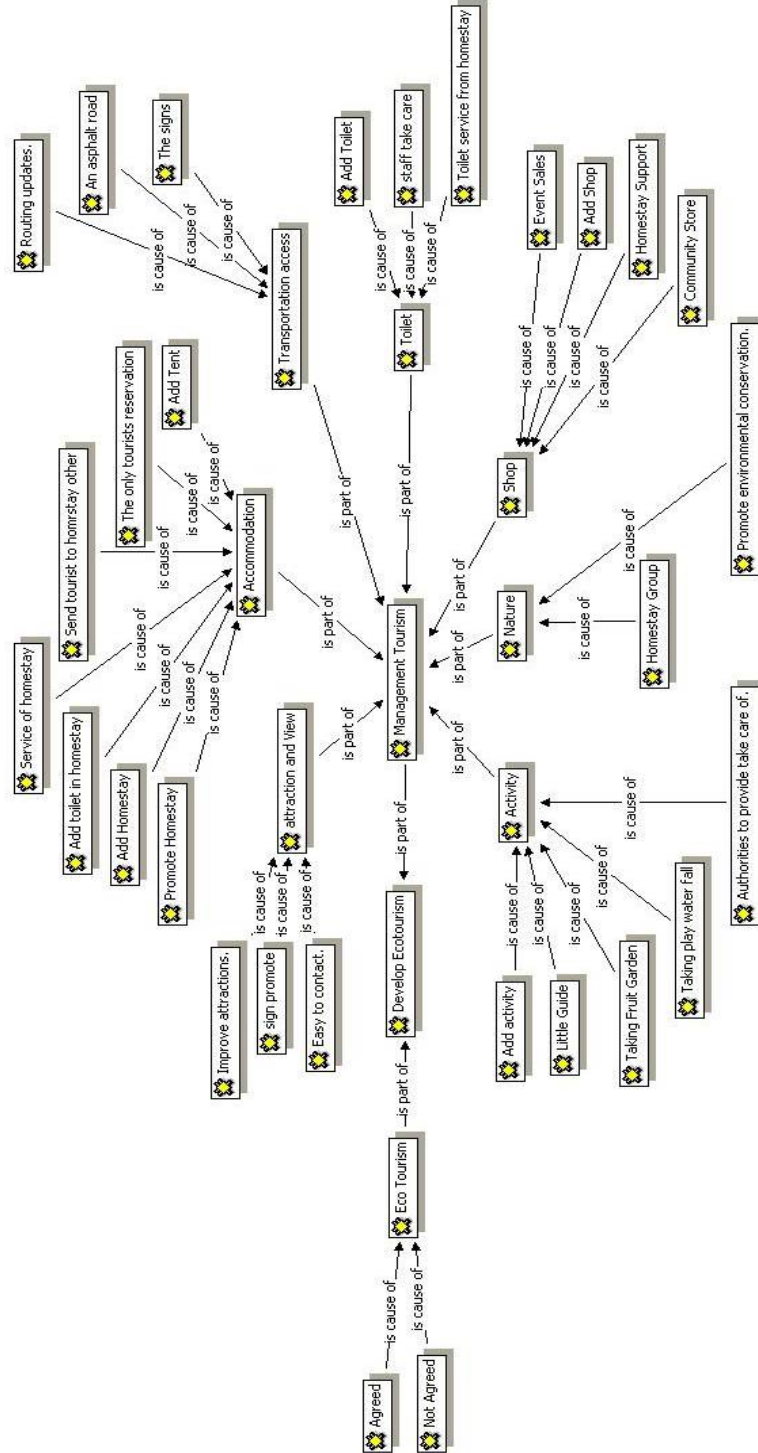
10. เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2552). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. สืบค้นวันที่ 20 พฤศจิกายน 2554, จาก http://www.environment.in.th/index.php?option=com_content&view=article&id=973&catid=95&Itemid=196
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลางเขต 8. (ม.ป.ป.). *การจัดการการท่องเที่ยว*. สืบค้นวันที่ 29 พฤศจิกายน 2554, จาก <http://tat8.com/thai/activities/textmanage.html>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). *แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- จะรัน นิลรัตน์คำ. (2553). *ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2546). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉันทิช วรรณถนอม. (2552). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). *บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- ธนวัฒน์ ขยัน และ เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ. (ม.ป.ป). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานภูเขา: กรณีศึกษา บ้านร่องถ่อน ตำบลชมพู อำเภอเนินมะปราง จังหวัด พิษณุโลก*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นันทรัตน์ ทองมีเพชร. (2553). *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลี เล็ดตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิคม จารุณี. (2535). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- นิตา ชัยกุล. (2550). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- _____. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- บุปผา มีระหันนอก. (2549). *การศึกษาวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดลพบุรี*. เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย วท.ม., กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

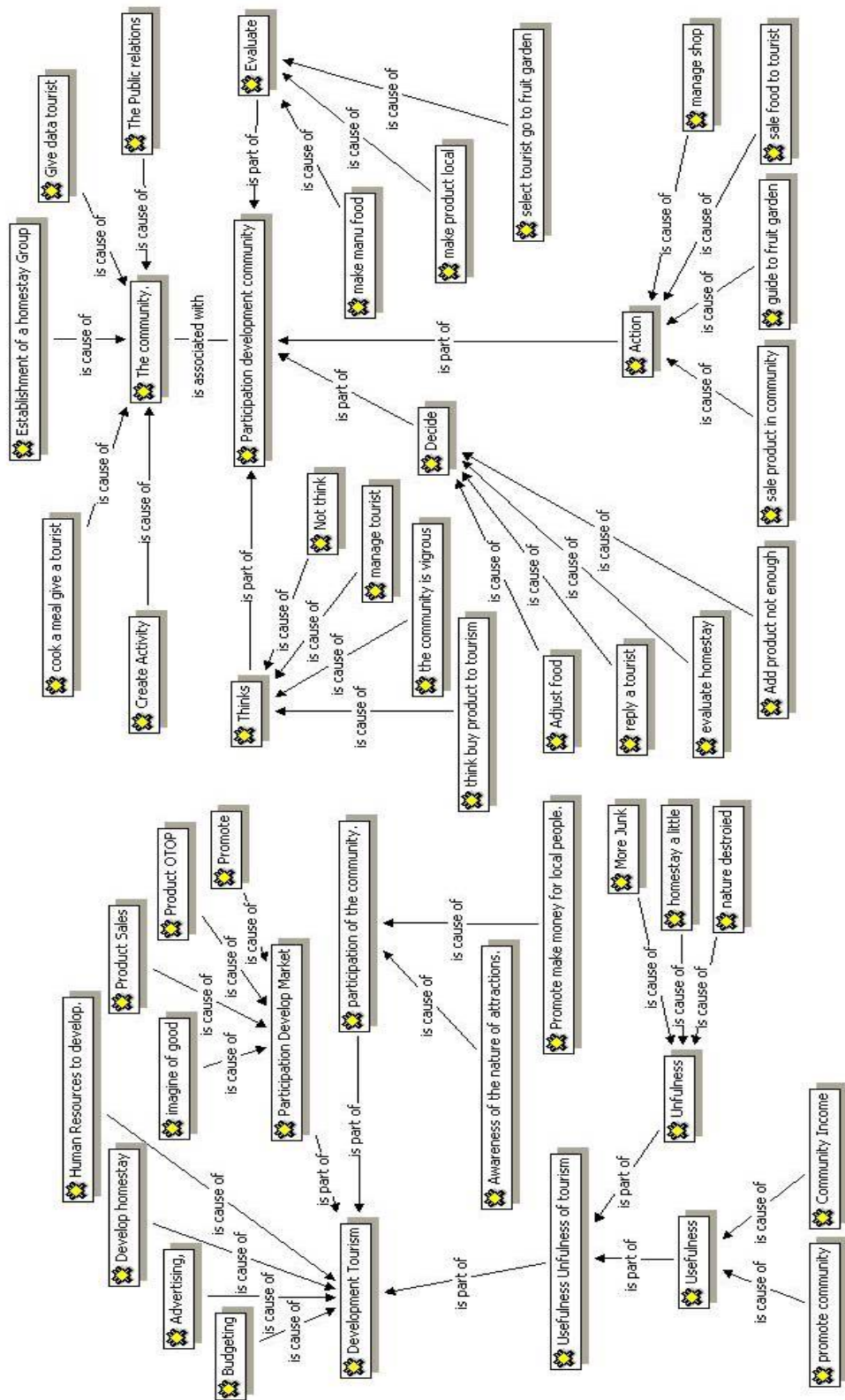
- ปราณี. (2546). *แนวทางการจัดการกากของเสียในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่*. สืบค้นวันที่ 11 เมษายน 2555, จาก http://dnp.go.th%2Fmfcd3%2Ffinoffice%2Fmanagement.doc&ei=mX2ST_qlEtDRRQeoh62DBQ&usg=AFQjCNFxt4AmPLBqECdVj-K6quivEc4XXA
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). *อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: ดวงกลมสมัย.
- ปวีณา ขำพัด. (2553). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย วท.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรสวรรค์ มโนพัฒนะ, (2553). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเบื้องต้น*. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ไพฑูริย์ พงศบุตร. (ม.ป.ป.). *กลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. สืบค้นวันที่ 20 พฤศจิกายน 2554, จาก <http://guru.thaibizcenter.com/articleDetail.asp?kid=2584>
- ภาณุ อุดกกลิ่น. (2554). *ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ*. สืบค้นวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554, จาก <http://kv-rit.herokuapp.com/blogs/posts/4223>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (2553). *ทรัพยากรท่องเที่ยวในประเทศไทย*. สืบค้นวันที่ 23 พฤศจิกายน 2554, จาก http://dit.dru.ac.th/home/023/travel_resource/a2.html
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). *การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภา ศรีระทุ. (2551). *ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์*. เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย วท.ม., กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีระกิตติ์ หาญปริพรรณ์ และคณะ. (2551). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานยุติธรรมชุมชน*. รายงานการวิจัยของการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารระดับกลาง รุ่นที่ 7, กระทรวงยุติธรรม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2534). *กลยุทธ์การตลาด*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- สมชัย เบญจขย. (2549). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. เอกสารประกอบการบรรยาย. หลักสูตร “การบริหารจัดการป่าชุมชนและการพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้. กลุ่มงานวิชาการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16. เชียงใหม่.
- สาระดีดี.คอม. (2552). *องค์ประกอบของการท่องเที่ยว*. สืบค้นวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554, จาก http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view=article&id=218:tourism=25:the-project&Itemid=72
- สำนักงานเทศบาลตำบลฉนวน. (2551). *ประวัติความเป็นมาและข้อมูลทั่วไปพื้นฐาน*. สืบค้นวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554, จาก http://www.chaman.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=78&Itemid=1
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. (2541). *การพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม 2541*. กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก. (2552). *ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด*. สืบค้นวันที่ 11 ธันวาคม 2554, จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x6zfkPi6pnlJ:www.eastosm.com>

- สุธี วรประดิษฐ์. (2554). *การมีส่วนร่วมของชุมชน*. สืบค้นวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554, จาก http://trat.nfe.go.th/trat/topic5_old.php?page=5
- Bajaj, A. (2003). *Conjoint Analysis: A Potential Methodology for IS research Analysis*. Retrieved March 22, 2012, from <http://nfp.cba.utulsa.edu/bajaja/MyInfo/index.html>
- Burkart and Medlink. (1981). *Tourism: Past, Present and Future*. (2nd ed.). Oxford: Butterworth-Hiemann.
- Coltman, Michael M. (1989). *Tourism Marketing*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of test, *Psychometrika*, 16, 297-334.
- Gibson, P.A. (2005). Intergenerational parenting from the perspective of African American grandmothers. *Family Relation*, 54, 280-297.
- Hauser, J.R. and V.R. Rao. (2002). *Conjoint Analysis, Related Modeling, and Application*. Advances in Marketing Research: Progress and Prospects.
- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric Theory*. New York: McGraw-Hill.
- Ritchies, J.R. and Goelner, C.R. (1989). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. New York: John Wiley.
- Rovinelli, R.J., and Hambleton, R.K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion referenced test item validity. *Dutch journal of educational research*, 2, 49-60.
- SPSS Inc. (2007). *SPSS Conjoint 16.0*. 233 South Wacker Drive, 11th Floor, Chicago, IL 60606-6412.
- Strauss, A., and Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

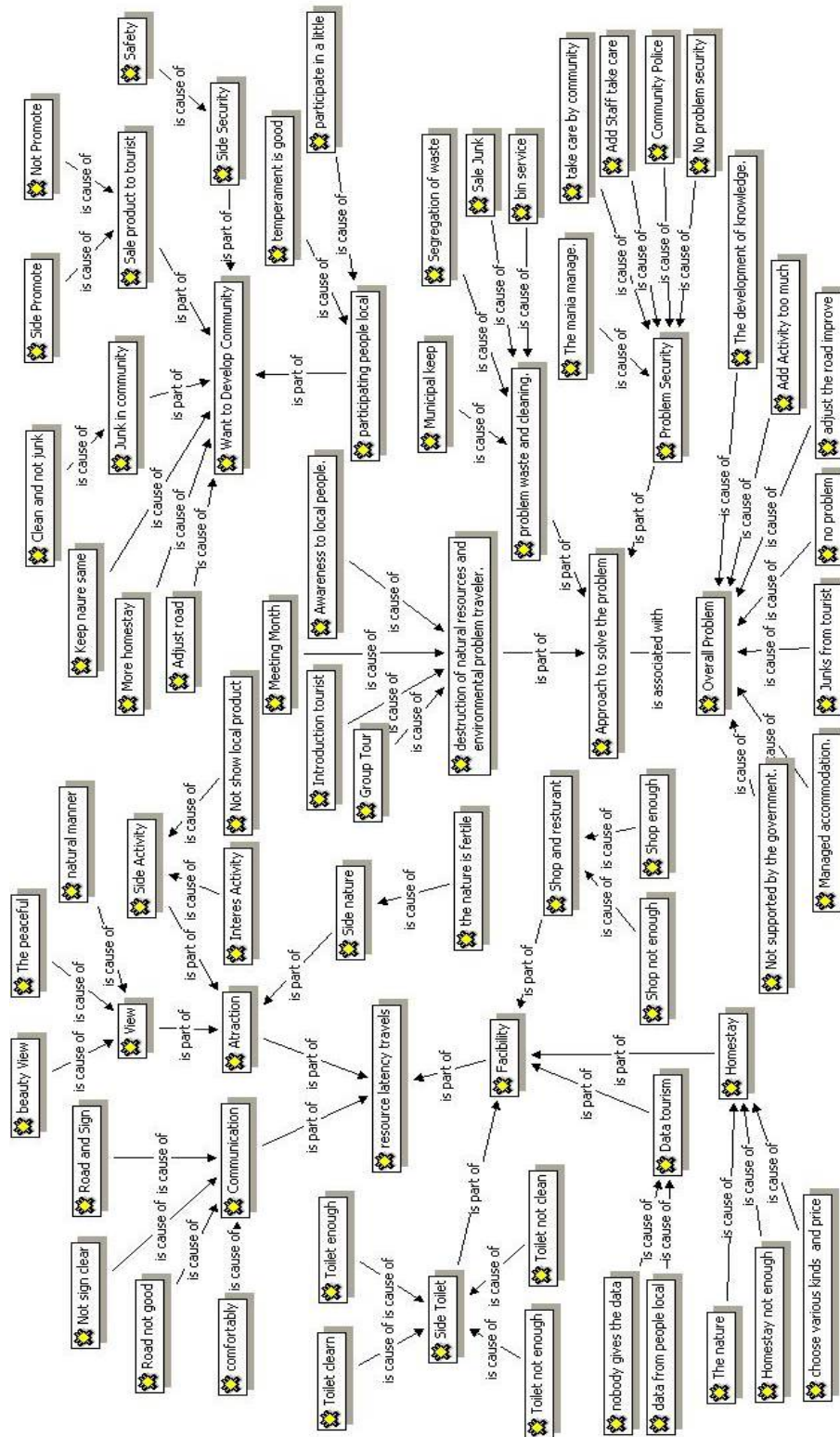
11. ภาคผนวก

แผนภาพภาพมโนทัศน์ที่แสดงถึงแนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล

แผนภาพภาพมโนทัศน์ที่แสดงถึงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล และการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

แผนภาพภาพมโนทัศน์ที่แสดงถึงศักยภาพการท่องเที่ยว ความต้องการในการพัฒนา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวในชุมชนทุ่งพล